

Toimintasuunnitelma 2013

Linnea Meuronen / Omapolku: Sydän

KEHITYSVAMMAISTEN TUKILIITTO RY

TOIMINTASUUNNITELMA 2013

SISÄLTÖ

Yleistä	3
Asiantuntijuustoiminta vaikuttaa verkostoitumalla	3
Kansalaistoiminta rakentaa tulevaisuutta ja kouluttaa arvioinnissa	8
Vaikuttamistoiminta edistää perusoikeuksien toteutumista arjessa	13
Yleishallinto, henkilöstöpolitiikka ja talous	17
Talousarvio	18

YLEISTÄ VUODESTA 2013

Vuosi 2013 on Kehitysvammaisten Tukiliiton strategiakauden kolmas vuosi. Toimintavuoden painopisteitä ovat:

Perheiden ja kehitysvammaisten kansalaisten kokemusasiantuntemuksen korostaminen ja lisääntyvä käyttö palveluissa.

Kehitysvammaisen kansalaisen oman äänen kuuluminen yhteiskunnassa.

Perusoikeuksien ja osallisuuden edistäminen - asumisessa, lähiyhteisössä ja työelämässä, myös kaikkein vaikeimmin vammaisten henkilöiden osalta.

Alueellisten toimijoiden ja kunnallisten viranhaltijoiden kanssa tehtävä yhteistyö ja verkostoituminen.

Sosiaalihuollon lainsäädäntöön vaikuttaminen.

Uusien jäsenryhmien, erityisesti lapsiperheiden mukaan saaminen toimintaan.

Paikallisen ja alueellisen vaikuttamisen kehittäminen yhdistysten kanssa lapsiperheiden ja muiden jäsenryhmien asioissa.

Jäsenyhdistysten oman arvioinnin tukeminen ja kouluttaminen.

Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen Elävä yhdistys toiminnalla.

Sosiaalisen median mahdollisuuksien hyödyntäminen.

Strategiakauden väliarviointi

Vuosi on ohjelmakauden keskellä ja sen loppupuolella on tarpeen suorittaa väliarviointi siitä, onko toteutettu toiminta vienyt strategiassa annettuja tavoitteita kohti.

Eri puolilla maata toteutettavien Tukiliiton järjestämien tapahtumien yhteydessä kiinnitetään huomiota jäsenrekrytointiin.

ASIAANTUNTIJUUSTOIMINTA VAIKUTTAA VERKOSTOITUMALLA

Asiantuntijuustoiminta on toimintavuonna 2013 vahvasti mukana yhteistyöverkostoissa vaikuttamassa perheiden, läheisten, kehitysvammaisten ja vaikeavammaisten henkilöiden hyvän elämän eteen tehtävään työhön. Osallistumme aktiivisesti kehitysvamma-alan ammatillisen ja valmentavan opetuksen kehittämiseen, jotta ne vastaisivat kehitysvammaisten aikuistuvien henkilöiden tarpeita. Olemme vaikuttamassa kehitysvamma-alan työntekijöiden koulutusten sisältöihin. Toimimme aktiivisessa yhteistyössä opetusministeriön kanssa laadukkaan, kokemustietoa hyödyntävän koulutustarjonnan varmistamiseksi kehitysvamma-alalla. Tietopakettien kehittäminen ja kokoaminen jatkuu.

Koulutus- ja kurssitoiminnassa huomioidaan lapsiperheiden, yksinhuoltajien ja uusperheiden tavoittamisen lisäksi myös kehitysvammaisten henkilöiden muu lähipiiri, kuten aikuiset sisarukset ja isovanhemmat. Malike-toiminnan lähtökohtana on vaikeavammaisten henkilöiden osallistumisen mahdollisuuksien edistäminen toiminnan ja toimintavälineiden avulla. Verkostomaista koulutusmallia jatketaan valtakunnallisesti.

Kaikkein vaikeimmin vammaisten henkilöiden oikeuksien ja osallisuuden varmistaminen mm. henkilökohtaisen avun turvin on asiantuntijuustoiminnassa nostettu strategiakauden erityiseksi painopisteeksi. Tätä painopistettä toteutetaan vahvistamalla yhteistyötä niiden tahojen kanssa, jotka toimivat kommunikaation tukemisen, aistimonivammaisuuteen liittyvien metodien ja toiminnan kehittämisen aloilla.

Koulutus ja kurssitoiminnassa (IKI) tärkeällä sijalla on edelleen kehitysvammaisen pienen lapsen läheisille tarjottu kurssimuotoinen, vertaistukeen ja asiantuntijatietoon pohjaava tiedon jakaminen. Ensitiedon saralla jatketaan yhteistyötä neuvoloiden, päiväkotien ja koulujen kanssa. Aikuisten kehitysvammaisten henkilöiden kurssitarjontaa kehitetään vahvistamalla vuoden 2012 aikana aloitettuja uusia toiminnan sisältöjä.

Malikkeen toiminta kohdistuu vuonna 2013 sekä vaikeavammaisiin lapsiin, nuoriin että aikuisiin, heidän perheisiinsä, lähi-ihmisiin sekä ammattilaisiin. Aikuistoimintaa järjestetään rahoituksen osoittamassa suhteessa lasten, nuorten ja heidän perheidensä toimintaan verrattuna.

Toimintavälinevuokraamot sijaitsevat Tampereella, Helsingissä ja Rovaniemellä sekä ns. toimintavälineperäkärri Itä-Suomen alueella. Vuonna 2013 on tavoitteena käynnistää toimintavälineperäkärrien toiminta Pohjois-Suomen alueella. Malike hankkii ja kehittää soveltuvia toimintavälineitä vaikeavammaisten henkilöiden käyttöön.

PROJEKTIT

ÄITI EI PYSY KÄRRYILLÄ

Äiti ei pysy kärryillä -projektin (2010 – 2014) kohderyhmä ovat perheet, joissa vanhemmalla on kehitysvamma tai merkittäviä vaikeuksia oppimisessa. Hankkeen tavoitteena on, että erilaisissa palveluissa tunnistetaan vanhemmat, joilla on oppimisessa sellaisia vaikeuksia, jotka vaikuttavat lapsen kanssa toimimiseen. Vanhemmat ja muut perheenjäsenet ovat palveluiden kehittämistyössä

merkittävässä roolissa kokemusasiantuntijoina. Projektilla on kokeilutoimintaa Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalveluiden kuntayhtymän ja Päijät-Hämeen ja Itä-Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus Verson alueella. Projektissa toimii valtakunnallinen yhteistyöverkosto. Projektissa järjestetään aihepiiriin liittyviä koulutuksia ja tapahtumia eri puolilla Suomea sekä tehdään materiaalia projektiyhteistyön pohjalta sosiaali- ja terveysalan toimijoille. Myös aihepiiriin liittyvä ohjaus ja neuvonta ovat osa projektin toimintaa.

Projektin kotisivu: www.kvtl.fi/fi/ammattisivut/projektit/aiti-ei-pysy-karryilla/

MAHTI – Mahdollisuuksien tie

MAHTI-projektin (2012 – 2015) tavoitteena on toteuttaa sopeutumisvalmennuskursseja lievästi kehitysvammaisille ihmisille ja mahdollistaa lähi-ihmisten osallisuus kursseilla.

Tavoitteena on, että sopeutumisvalmennuskursseille osallistuneen kehitysvammaisen lähiyhteisö laajenee ja lähiyhteisö löytää keinoja ja mahdollisuuksia tukea kehitysvammaista ihmistä hänen omassa arjessaan. Projekti nostaa esiin sopeutumisvalmennuksen merkityksen ja kehittämistarpeet. Parhaimmillaan sopeutumisvalmennus voi mahdollistaa ja tukea kehitysvammaisen ihmisen täysivaltaistumisen käynnistymistä omassa elämässä ja yhteiskunnassa sekä huomioida kehitysvammaisen ihmisen asumismuodon/tuen vaikutusta arjen osallisuudessa. Tavoitteena on tuoda esiin sopeutumisvalmennuksen tärkeyttä kehitysvammaisille voimaantumisen mahdollistajana.

Projektin kotisivu: www.kvtl.fi/fi/mahti/mahti-projekti/

TAVOITTEET JA KEINOT

Tavoitteet ja pääkeinot ovat vuosien 2011 – 2016 strategiasta ja toimintaohjelmasta.

Tavoite	Keinot
<p>PÄÄTAVOITE Arjen asiantuntijuutemme koostuu jäsenistömme kokemuksista ja yhteiskunnassa liikkuvan tiedon seuraamisesta.</p>	<p>1. Yhdistämme ammattitaitoisesti jäsenistöltä tulevan tiedon ja yhteiskunnassa liikkuvan tiedon viestinnässä, lausunnoissa ja kannanotoissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - toiminnallisen vertaistuen mahdollisuuksien järjestäminen - kursseilla ja tapahtumissa kehitysvammaisten, eri-ikäisten lasten perheiden tavoittaminen - kursseilla ja tapahtumissa nuorten ja aikuisten kehitysvammaisten tavoittaminen - aikuisille kehitysvammaisille suunnattujen kurssien aktiivinen kehittäminen ja

	<p>toteuttaminen Mahti-projektissa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Äiti ei pysy kärryillä -projektin alueellinen perhetoiminta <p>2. Osoitamme rohkeasti asiantuntijuutta kehitysvammaisia henkilöitä ja heidän perheitään koskevissa asioissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kokemustiedon työstäminen tietopaketeiksi yhteistyössä muiden toimintakulmien kanssa - kokemusasiantuntijoiden osallistuminen perheille, aikuisille ja työntekijöille suunnatuilla kursseilla, koulutuksissa ja tapahtumissa - oppilaitosyhteistyö ammatillisten erityisoppilaitosten ja yliopistojen kanssa, kehitysvammaatiedon levittäminen opiskelijoiden keskuudessa - osallistuminen keskeisten oppilaitosten yhteistyöelimiin - aktiivinen yhteistyö Me Itsen kanssa; Mahdollisuuksien mukaan koulutustilaisuuksissa käytetään Käsikynkkä-projektin puhujia <p>3. Seuraamme yhteiskunnassa meneillään olevia asioita.</p> <ul style="list-style-type: none"> - keräämme ja kerrytämme tietoa ja osaamista - olemme aktiivisia ja monipuolisia viestinnässä ja osallistumisessa eri medioissa
<p>PÄÄTAVOITE Aktiivinen toimija asiantuntijaverkostoissa</p>	<p>1. Solmimme hyviä kumppanuuksia, joilla lisäämme asiantuntemustamme kehitysvammaisten henkilöiden ja heidän läheistensä asioissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - monipuolinen verkostotyö kehitysvamma-alalla, oppilaitoksissa, kuntoutuksessa, muissa järjestöissä ja kokemusasiantuntijoiden kanssa - osallistuminen kansallisten ja kansainvälisten, kehitysvamma-alan kehitystä edistävien verkostojen työhön - valtakunnalliseen vammaispoliittiseen työskentelyyn osallistuminen

	<ul style="list-style-type: none"> - Äiti ei pysy kärryillä -projektin kautta vaikuttaminen aiheeseen liittyvissä valtakunnallisissa ja alueellisissa asiantuntijaverkostoissa - Malikkeen vuokraamotoiminnan verkostoituminen, yhteistyö apu- ja toimintavälineyrittäjien kanssa <p>2. Viemme kehitysvammaisten ja heidän läheistensä kannalta tärkeitä asioita käsittelyyn eri verkostoihin.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toimimme verkostoissa inklusiota tukevien käytäntöjen lisäämiseksi. - Teemme suunnitelmallista verkostotyötä. <p>3. Etsimme asiantuntijaverkostojen tukea meille tärkeisiin asioihin vaikuttamiseksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osallisuutta, kehitysvammaisten ihmisten ihmisoikeuksia ja kehitysvamma-alan tietoa lisäävien käytäntöjen eteenpäin vieminen ja yhteistyö. - Tiedon levittäminen ja verkostokoulutus hyvistä käytännöistä ja uusista toiminta- ja toimintavälinemahdollisuuksista sekä kehittäjätahoista.
<p>PÄÄTAVOITE Ajankohtaisen tiedon keruu</p>	<p>1. Kokoamme tietoa jäsenkyselyillä ja eri tilaisuuksissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kurssi- ja koulutustoimintaa kehitysvammaisille ihmisille ja heidän perheilleen sekä lähi-ihmisilleen tärkeistä aiheista - painopiste kaikkein vaikeavammaisimpien toimintamahdollisuuksien ja toimintavälineiden kehittämisessä - Äiti ei pysy kärryillä -projektin koulutusmateriaalin tuottaminen ja neuvonta ja ohjaus projektin kohderyhmiä kohtaaville tahoille jatkuu sekä tutkimustiedon kerryttäminen kartoituksen kautta <p>2. Seuraamme mediaa, poliittista</p>

päätöksentekoa ja asioiden valmistelua

- aktiivinen näkyminen erilaisissa tapahtumissa, etenkin niissä, joissa vaikeavammaisten ihmisten osallisuutta ei ole vielä riittävästi huomioitu
- aktiivinen kommunikoinnin ja vuorovaikutustaitojen mahdollisuuksien tukeminen
- aktiivinen sopeutumisvalmennukseen vaikuttaminen MAHTI-projektin kautta

3. Luemme ajankohtaista ammatillista kirjallisuutta ja pidämme yllä ammattitaitoamme ja vaikuttavuuttamme.

- Kehitämme asiantuntijuuttamme jäsenistön kannalta keskeisissä teemoissa.
- Levitämme projektien kehittämiä hyviä käytäntöjä toiminnassamme myös organisaation sisällä.

KANSALAISTOIMINTA RAKENTAA TULEVAISUUTTA, PAINOTTA SOSIAALISEN MEDIAN MAHDOLLISUUKSIA JA KOULUTTAA ARVIOINNISSA

Vuosi 2013 on voimassa olevan strategiakauden kolmas vuosi. Monia tehtäviä on saatettu alkuun ja niiden tekemistä jatketaan. Vuoden aikana aloitetaan myös uusia toimintasisältöjä ja -muotoja.

Arvioinnin pohjana on vuonna 2011 suoritettu yhdistyskysely.

Kansalaistoiminnan väliarvioinnin keskeiset kysymykset ovat:

- Edistääkö toiminta perheiden ja vammaisten henkilöiden omaa aktiivisuutta?
- Tuoko toiminta mukaan uusia kohderyhmiä Tukiliiton jäsenyhdistyksiin ja kansalaistoimintaan laajemmin?
- Lisääkö toiminta paikallisten toimijoiden verkostoitumista?
- Onko kohderyhmä mukana toiminnan kehittämisessä?

Yhdistysten oman arvioinnin apu

Vuoden aikana otetaan käyttöön yhdistysten itsearvioinnin menetelmä, jota on koekäytetty vuoden 2012 aikana. Se antaa yhdistyksille helpon välineen oman toiminnan arviointiin ja myös keskinäiseen, toisilta tukiyhdistyksiltä oppimiseen.

Elävä yhdistys

Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen yhdistysten kanssa ja yhdistysten kesken jatkuu ja uutena alueena mukaan tulee pohjoinen.

<http://www.kvtl.fi/fi/paikallinen-toiminta/vapaaehtoistoiminta/>

Vaikuttavia kansalaisia

Paikallisen vaikuttamisen kehittäminen yhdistysten kanssa lapsiperheiden ja muiden jäsenryhmien asioissa jatkuu. Alueet täsmentyvät toiminnan edetessä.

Paikallistoiminnan voimaantuminen

Meillä, niin kuin muissakin järjestöissä, tulevaisuus tarvitsee tekoja. Monet toimintaa kantaneet väistyvät ja uusia tekijöitä tarvitaan. Lähes puolessa yhdistyksistämme on alle 50 jäsentä. On tarpeen etsiä, kokeilla ja ottaa käyttöön paikallistoiminnan voimaantumista edistäviä rakenteellisia ratkaisuja ja monipuolista osallisuutta lisääviä toimintatapoja.

PROJEKTIT

VAIKUTTAVA VERTAISTOIMINTA

Vaikuttava vertaistoiminta -projektin tavoitteena on erityistä tukea tarvitsevien lasten perheiden voimaantuminen vaikuttamistoimintaan sekä vanhempien ja lasten kokemustiedon saaminen osaksi palveluiden ja tuen kehittämistä. Hankkeen kenttätoiminta jatkuu Uudellamaalla (Helsinki) ja Itä-

Suomessa (Kuopio). Vuoden aikana tehdään projektin väliarviointi ja haetaan Ray:n rahoituspäätöksessä suunniteltu optio vuosille 2014 – 2016. Valmistellaan toimintojen siirto uusille alueille: Keski-Suomeen ja Varsinais-Suomeen. Projektin kotisivu: www.vaikuttavavertaistoiminta.fi

BEST BUDDIES

Best Buddies -projektin päämääränä on löytää väyliä kehitysvammaisten ja vammattomien nuorten aidolle kohtaamiselle. Vuosi 2013 on projektin viimeinen toimintavuosi. Projektin kotisivu: <http://www.kvtl.fi/fi/best-buddies/>

UUSI PROJEKTI

Liiton strategiaohjelma edellyttää, että uutta voimaa kansalaistoimintaan hankitaan projektien avulla. Toimintavuonna aloitetaan projekti, jolla etsitään kentän voimistamisen ratkaisuja. Projekti alkaa, jos siihen saadaan Ray:n rahoitus.

TAVOITTEET JA KEINOT

Tavoitteet ja pääkeinot (numeroitu) ovat vuosien 2011 – 2016 strategiasta ja ohjelmasta.

Tavoite	Keinot
PÄÄTAVOITE Yhdistyksemme toimivat ja vaikuttavat aktiivisesti.	1. Koulutamme yhdistyksiä niiden toiminnassa ja jäsenhuollossa. Järjestetään liittokokous ja liittokokousseminaari ajankohtaisista yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen, lainsäädännön muutoksiin ja lakien soveltamiseen liittyvistä teemoista. Järjestetään vaikuttamisen ohjelmakulman kanssa viisi (5) alueellista koulutustapahtumaa. Yhdistysten itsearviointin menetelmä siirretään halukkaiden yhdistysten käyttöön -koulutus. Jatketaan valtakunnallisen kansalaistoiminnan työryhmän kehittävää ja toimintaa arvioivaa työtä. Vertaistoiminnan koulutustarjonta yhdistyksille ja uusille toimijoille jatkuu: - vertaistukiryhmän ohjaajan koulutukset x 2

- verkkovertaistuen moderaattoreiden ja verkko vaikuttamisen koulutukset
- Vertaisryhmästä vaikuttajaksi -koulutukset

Lapsiperheiden tapahtumajärjestäjän koulutusta tarjotaan yhdistyksille.

Välitetään yhdistyksille tietoa opintokeskusten ja muiden tahojen järjestämästä järjestökoulutuksesta.

2. Tuotamme yhdistysten käyttöön vaikuttamistoiminnan osaamista.

Jatketaan paikallisen vaikuttamisen kehittämisprosessia mukaan ilmoittautuneiden yhdistysten kanssa lapsiperheiden ja muiden jäsenryhmien asioissa.

Lasten ja nuorten kuulemisen menetelmiä kokeillaan ja mallinnetaan vaikuttamistyön tueksi yhdistysten käyttöön.

Vaikuttamaan koottuja verkkoyhteisöjä tuetaan ja toimintaa mallitetaan.

3. Kehitämme hyviä yhdistystoiminnan käytäntöjä yhdessä yhdistysten kanssa.

Järjestetään kaksi teemallista toimintaviikkoa, toinen keväällä, toinen joulukuun alussa kehitysvammaisten viikolla. Tuotetaan yhdistysten käyttöön materiaalia ja tiedotusaineistoa.

Aluetoiminnassa ollaan yhdistysten ja tukipiirien kehittämistyön tukena.

Etsitään ja kokeillaan paikallistoiminnan voimaantumista edistäviä rakenteita ja monipuolista osallisuutta lisääviä toimintatapoja.

Jatketaan aktiivista kentän hyvien käytäntöjen keräämistä liiton kotisivuille.

Käynnistetään osaajaverkoston kokoaminen

	<p>kehittämishjelmiin osallistuneista kenttätoimijoista ja autetaan verkoston ylläpidossa.</p> <p>Toimitetaan yhdistyksille alueellista jäsenpostia tarpeen mukaan ja valtakunnallinen jäsenkirje vähintään kaksi kertaa vuoden aikana.</p> <p>Tehdään väliarviointi strategiakauden toiminnan suunnasta.</p>
<p>PÄÄTAVOITE</p> <p>Vertais- ja vapaaehtoistoimintamme on elävää ja uusiutuvaa.</p>	<p>1. Kehitämme uusia vertaistoiminnan malleja yhdistysten käyttöön.</p> <p>Vertaistoiminnan, vaikuttamistoiminnan ja verkkovaikuttamisen koulutukset jatkuvat.</p> <p>Uusia vertaistukiryhmiä syntyy paikallisesti ja verkkoon: mukaan.fi.</p> <p>Vahvistetaan verkostoa vertaistoiminnan tueksi.</p> <p>Vertaistoimintamme verkossa lisääntyy.</p> <p>Järjestetään Vaikuttava vertaistoiminta -projektin seminaari ensimmäisen toimintakauden loppuksi.</p> <p>2. Kehitämme vapaaehtoistoimintaa yhdistysten kanssa yhdessä.</p> <p>Elävä yhdistys – vapaaehtoistoiminnan kehittämisprosessi yhdistysten kanssa jatkuu idän, etelän ja lännen alueilla. Kehittäminen alkaa pohjoisen alueella:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alueelliset koulutustapaamiset - yhdistysten konsultointi <p>Toimivien vapaaehtoisten määrä yhdistyksissä lisääntyy.</p> <p>Tehdään loppuarviointi Best Buddies -kaveritoiminnasta vapaaehtoistoimintaan mukaan lähteneiden nuorten ja yhdistysten määrästä.</p> <p>Best Buddies -projektissa kehitettyjen</p>

	<p>toimintamallien juurruttaminen tukiliitossa ja verkostoissa</p> <p>3. Autamme yhdistyksiä uusien jäsenryhmien houkuttelemisessa mukaan toimintaan.</p> <p>Olemme aloitteellisia keskustelun avaajia uusien jäsenryhmien saamisessa toimintaamme.</p> <p>Kutsumme toimintaamme mukaan erityislasten perheet – myös ilman kehitysvammadiagnoosia.</p>
<p>PÄÄTAVOITE Jäsenistömme luo kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä</p>	<p>1. Tuemme harvinaisten vammaryhmien verkostoa.</p> <p>Ylläpidetään ja tuetaan aktiivisesti perheiden omia ja muita verkostoja.</p> <p>Järjestetään koulutusta ja kursseja perheille.</p> <p>Vaikutetaan perheiden palveluihin ja tukiin.</p> <p>Tuotetaan ja välitetään tietoa harvinaisista kehitysvammoista.</p> <p>2. Autamme yhdistyksiä löytämään hyvät yhteistyökumppanit alueellaan.</p> <p>Kerätään kumppanuuskokemuksia ja tietoja toimivista verkostoista ja välitetään näitä yhdistyksille kehittämisprosesseissa ja internetsivuilla.</p> <p>Toimitaan kehittämisprosesseissa niin, että yhdistystemme yhteistyö lisääntyy.</p> <p>Edistetään yhteistyötä Me Itsen alajaosten kanssa teemaviikkojen järjestämisessä ja muussa toiminnassa.</p> <p>3. Tuemme jäsenistön osallistumista erilaisiin verkostoihin.</p> <p>Keskusjärjestö toimii aktiivisena ja osaavana kumppanina kansalaistoimintaa, vertaistoimintaa ja vapaaehtoistoimintaa edistävässä verkostoissa. Näin</p>

	<p>raivataan tietä myös paikallisen yhteistoiminnan syntymiselle.</p> <p>Välitetään paikallistoimijoille tietoa olemassa olevista verkostoista.</p>
--	---

VAIKUTTAMISTOIMINTA EDISTÄÄ PERUSOIKEUKSIEN TOTEUTUMISTA ARJESSA

Toimintavuonna 2013 Kehitysvammaisten Tukiliiton vaikuttamistoiminnassa painottuvat alueellisten toimijoiden ja kunnallisten viranhaltijoiden kanssa tehtävä yhteistyö ja verkostoituminen, lainsäädäntöön vaikuttaminen sekä tavoitteellinen ja osallistava viestintä ja viestintäkanavien hyödyntäminen.

Tuemme jäsenyhdistysten paikallista vaikuttamistoimintaa koulutuksin ja vaikuttamismateriaalein. Vahvistamme ja lisäämme tietoisuutta kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheidensä oikeuksista neuvonta- ja ohjaustyöllä. Lisäksi järjestämme viranhaltijoille ja jäsenistölle suunnattuja tilaisuuksia alueilla ajankohtaisista asioista ja toimitamme niistä artikkeleita julkaisuihimme.

Jatkamme valtakunnallista ja alueellista verkostoitumista ja tuemme jäsenyhdistyksiä alueellisen vaikuttamisyhteistyön kehittämisessä. Yrityksiä ja yhteisöjä haastamme toteuttamaan yhteiskuntavastuutaan.

UUSI PROJEKTI: SUOSTUISITKO ITSE

Suostuisitko itse -vaikuttamiskampanjassa nostetaan esiin epäkohtia ja YK:n sopimuksen vaatimuksia. Projekti toteutetaan mikäli saadaan Ray-avustus. Projekti on poikkeuksellisen laaja ja vaikuttava kehitysvammajärjestöjen yhteishanke.

TAVOITTEET JA KEINOT

Tavoitteet ja pääkeinot ovat vuosien 2011 – 2016 strategiasta ja toimintaohjelmasta.

Tavoite	Keinot
PÄÄTAVOITE Neuvomme, koulutamme ja autamme kehitysvammaisia henkilöitä ja heidän läheisiään sekä yhdistyksiä lakiasioissa.	1. Neuvomme hankalissa tilanteissa Annamme lakineuvontaa kehitysvamma-asioista ja kehitysvammaisuuteen liittyvistä palveluista. Erityisenä painopisteenä on kehitysvammaisten ihmisten kohtelu asumisessa. Kehitämme neuvontaa viestimällä riittävän ajoissa tapahtuvien yhteydenottojen tärkeydestä.

	<p>Tuotamme materiaalia perheiden ja jäsenyhdistysten käyttöön.</p> <p>Järjestämme koulutustilaisuuksia kuntapäätäjille yhteistyökumppaneiden kanssa erityisesti uudesta sosiaalihuoltolaista.</p> <p>2. Avustamme oikaisuvaatimusten ja valitusten tekemisessä</p> <p>Avustamme valitusprosesseissa. Erityisenä painopisteenä on kehitysvammaisten ihmisten kohtelu asumisessa.</p> <p>Tuotamme valituspohjia ja esimerkkitapauksia KVTL:n kotisivuille.</p> <p>3. Järjestämme koulutuksia oikeudellisista asioista yhdistyksille</p> <p>Järjestämme yhdessä kansalaistoiminnan ohjelmakulman kanssa liittokokousseminaarin, jonka teemoina ovat yhteiskunnallisen vaikuttamisen sekä lainsäädännön muutosten ja lakien soveltamisen ajankohtaiset teemat.</p> <p>Järjestämme kansalaistoiminnan ohjelmakulman kanssa viisi alueellista koulutustapahtumaa.</p> <p>Viemme eteenpäin paikallisen vaikuttamisen kehittämisprosessia jäsenyhdistysten kanssa.</p>
<p>PÄÄTAVOITE</p> <p>Lisäämme tietoisuutta oikeuksista valtakunnan tasolla, seudullisesti ja paikallisesti.</p>	<p>1. Pidämme esillä YK:n sopimuksen vaatimuksia lainsäädännölle.</p> <p>Viestimme KVTL:n viestintäkanavissa YK:n sopimuksen</p>

sisällöistä.

Teemme yhteistyötä erityisesti Vammaisfoorumin verkostoissa.

Toimimme kehitysvamma-alan neuvottelukunnan työvaliokunnassa, asumisen laatuvaliokunnassa ja työ- ja päivätoiminnan valiokunnassa.

Suostuisitko itse -hankkeessa nostetaan esiin epäkohtia ja YK:n sopimuksen vaatimuksia.

2. Vaadimme kehitysvammaisia koskevan lainsäädännön kehittämistä ja toteuttamista

Osallistumme lainvalmisteluprosesseihin, erityisesti kehitysvammalain ja vammaispalvelulain yhteensovittamisprosessiin.

Pidämme yhteyttä suoraan lainvalmistelijoihin.

Viestimme lakiuudistuksista erityisesti paikallisille toimijoille. Viestimme uudistuksista myös selkokielellä.

Käytämme vaikuttamistoiminnassa kehitysvammaisten ihmisten omaa osaamista, esimerkiksi ihmisten tarinoita eri muodoissa.

Täydennämme ja ajantasaistamme KVTL:n internetsivuille tuomioistuinten päätöksiä.

Vaikutamme KEHAS-ohjelman tavoitteiden toteutumiseen.

3. Järjestämme tilaisuuksia, joissa jäsenistö ja viranhaltijat kohtaavat.

Järjestämme yhdessä kehitysvammaisten ihmisten

	<p>omien yhdistysten kanssa tilaisuuksia, joissa jäsenistö ja viranhaltijat kohtaavat.</p> <p>Jatkamme vuoden 2012 kuntavaalien yhteydessä tehtyä vaikuttamistyötä.</p> <p>Tarjoamme paikallistoimijoille materiaaleja ja malleja paikalliseen vaikuttamiseen ja tilaisuuksien järjestämiseen.</p>
<p>PÄÄTAVOITE</p> <p>Edistämme lakien, asenneilmapiirin ja palvelurakenteiden muutosta.</p>	<p>1. Annamme lausuntoja lakiesityksistä ja suunnitelmista.</p> <p>Jatkamme toimintaa Vammaisfoorumin työryhmissä. Vaikutamme erityisesti hankintalainsäädännön tulkintoihin.</p> <p>2. Viestimme monipuolisesti, tavoitteellisesti ja selkeästi kehitysvammaisten henkilöiden yhdenvertaisuudesta muistuttaen.</p> <p>Vaikutamme kehitysvammaisten henkilöiden asumisen palveluihin ja muotoihin, tilapäishoidon laatuun ja saatavuuteen, henkilökohtaiseen apuun ja tuettuun päätöksentekoon, toisen asteen opintojen kehittämiseen, työelämän, työ- ja päivätoiminnan sekä kehitysvammaisten henkilöiden perustoimeentulon kehittämiseen erillisten toimintasuunnitelmien mukaisesti.</p> <p>Viestimme erilaisia kanavia käyttäen erityisesti itsemääräämisoikeuteen liittyvistä asioista.</p> <p>Tuotamme materiaalia KVTL:n omalle Youtube-kanavalle.</p>

	<p>Osallistumme Kehitysvammaisten viikon järjestelyihin.</p> <p>3. Tuemme kannanotoilla palveluiden suotuisaa kehitystä ja levitämme hyviä käytäntöjä</p> <p>Nostamme esiin myönteisiä esimerkkejä tuloksellisesta toiminnasta yhdessä kehitysvammaisten ihmisten kanssa.</p> <p>Kehitämme KVTL:n yritysysteistyötä.</p> <p>Teemme yhteistyötä VIA-projektin kanssa ja nostamme esiin ihmisoikeuskysymyksiä asumisessa.</p> <p>Valtakunnallinen vaikuttamistoiminnan työryhmä jatkaa työtään.</p>
--	--

YLEISHALLINTO, HENKILÖSTÖPOLITIIKKA JA TALOUS

Talouden vakaana pitäminen on keskeistä niin luottamushenkilöhallinnon kuin johdon työssä. Yleisavustuksen ja oman varainhankinnan avulla toteutettavien liiton eri toimintojen tulee pysyä tulojen mukaisissa raameissa ja alijäämää tulee pystyä pienentämään. Varainhankintaa kehitetään voimakkaasti tavoitteena oman varainhankinnan tuloksen kasvu. Varainhankintatoimintaan ja sen tulokseen liittyy kuitenkin suuri epävarmuus. Toiminnallisesti suuri haaste tulevien vuosien tuloksen saavuttamiseksi on saada eri toimintojen kulut sopeutettua yleisavustuksen ja muiden tulojen kehitykseen. Vuonna 2013 osallistutaan Kelan kurssien ensimmäiseen kilpailutukseen, jossa tärkeänä tavoitteena – ja samalla riskinä – on turvata kurssitoiminnan jatkuminen entisellä tasolla.

Rahastojen toimintaa kehitetään edelleen tavoitteena apurahojen ja avustusten määrän kasvattaminen edellisvuosista.

Hyvää johtamista ja esimiestyötä edistetään tavoitteena työilmapiiri joka edistää tuloksellista toimintaa. Lähiesimiesten mahdollisuuksia toimia henkilöstö- ja asiajohtajina edistetään koulutuksen, ohjauksen ja keskinäisen tuen keinoin.

Tärkeällä sijalla on työpalaverien jatkuva kehittäminen ja henkilöstön osallistuminen oman työn kehittämiseen. Etäneuvotteluyhteydet saatetaan kuntoon, jotta voidaan vähentää matkustamista, tehostaa työtä ja edistää työssä jaksamista. Kehittämiskeskustelut toteutetaan vähintään kerran vuodessa. Järjestetään henkilöstön ja hallituksen yhteiset kehittämispäivät tai strategiaseminaari tukemaan etupainotteista toiminnan suunnittelua.

Vuoden aikana seurataan aktiivisesti sairauspoissaolojen määrää. Tavoitteena on, että sairauspoissaolot pysyvät edelleen suhteellisen matalalla tasolla ja ovat enintään 2,5 % työajasta. Työterveyshuolto järjestetään mahdollisimman hyvin ja siihen panostetaan enemmän kuin muut työnantajat keskimäärin. Työhyvinvointia ja työkykyä tuetaan myös liikunta- ja kulttuuriseteleillä.

Henkilöstön koulutusta toteutetaan esiintyvän tarpeen mukaisesti liiton strategiset tavoitteet huomioiden. Pehdytystä kehitetään edelleen ja uusille työntekijöille järjestetään pehdytyspäivät kaksi kertaa vuoden aikana. Sisäisen tiedottamisen tärkein väline on edelleen Ettäs tiärit -tiedote, mutta sisäiseen tiedotukseen etsitään palautteen perusteella myös uusia kanavia.

Uudistetaan asiakastietojärjestelmä ja jäsen- ja lehtirekisteri vastaamaan nykyvaatimuksia.

INVESTOINNIT JA RAHOITUS

Kiinteistöyhtiö Tulppaanitalo toteuttaa vuosille 2013 – 2014 suunnitellut IV-korjaukset, esteettömyyden parantaminen ja joidenkin tilojen muutostyöt ym. hankesuunnitelman mukaiset remontit. Remonttien rahoitus järjestetään Ray-investointiavustuksella ja yhtiölainalla. Tukiliitto varautuu rahoittamaan osuutensa remonttien kustannuksista (tulevien vuosien rahoitusvastike).

Tukiliitolla on pitkäaikaista lainaa vuoden 2013 alussa hieman yli 300 000 euroa, jota lyhennetään suunnitelman mukaan noin 30 000 euroa.

Talousarvio on esitetty edellisvuosien tapaan raamitalousarviona liittokokouksen käsittelyä varten. Liittohallitus laatii varsinaisen talousarvion.

TALOUSARVIO

	RAAMI-TA 2013	RAAMI-TA 2012
	YHTEENSÄ	YHTEENSÄ
TUOTOT		
RAY-yleisavustus ja AK-avustus	2 221 000	2 140 980
RAY-projektiavustus	1 012 000	940 000
RAY-investointiavustus	0	0
Muut avustukset	96 000	82 700
Jäsenmaksutuotot	200 000	205 000
Vuokratuotot	42 000	58 500
Varainhankintatuotot	49 000	45 000
Työterveyshuollon korvaukset	11 000	10 000
Tilausmaksutuotot	24 000	26 000
Osanottajatuotot	27 000	128 300
Ilmoitustuotot	10 000	3 600
Myyntituotot	552 000	735 000
Muut tuotot	18 000	90 500
Yhteensä:	4 262 000	4 465 580
KULUT		
Palkat ja palkkiot	1 983 000	1 836 602
Palkkatuet työnantajalle	0	-2 200
Työnantajan henkilösivukulut	416 000	401 907
Matkakulut ja päivärahat	250 000	250 700
Henkilöstön hyvinvointi	35 000	26 340
Henkilöstön koulutuskulut	82 000	71 920
Puheviestintä- ja tietoliikennekulut	89 000	88 510
Tietotekniikka ja kopiontikulut	49 000	51 990
Toimisto- ja kokouskulut	99 000	116 980
Vakuutus- ja jäsen- ja lupamaksut	13 000	18 910
Markkinointi- ja tiedotuskulut	130 000	134 600
Tarvike- ja materiaalihankinnat	39 000	57 000
Varainhankinnan kulut	19 000	124 640
Elintarvikkeet, ruokailut ja keittiötarvikkeet	8 000	74 300
Tilaisuuksien järjestämiskulut	465 000	470 370
Rahastoihin liittyvät kulut	0	0
Toimitilojen ylläpitokulut	43 000	132 080
Vuokratulot	128 000	117 600
Muut ostopalvelut	321 000	382 611
Muut kulut	61 000	70 720
Rahoituskulut	2 000	0
Poistot	30 000	40 000
Yhteensä:	4 262 000	4 465 580
Tase:		
Lainojen lyhennykset	30 000	
Kalusto ja investoinnit	6 000	
Edelliset yhteensä:	36 000	
Budjetin tasapaino	0	0

Raamitalousarviossa ei ole huomioitu Koy Tulppaanitalon remonttiin liittyvää Ray-investointiavustusta sekä kahta uutta projektia ja niiden Ray-projektiavustuksia.